

تحلیل راهبردی کسب و کار شرکت مهندسی اندیشه و عمران محیط
در بازار ارتقاء، نگهداری و تعمیرات دکل های حفاری دریایی

تحلیل اقتصادی انجام تعمیرات اساسی جک آپ در داخل در مقایسه با یاردهای خارجی

شرکت مهندسی اندیشه و عمران محیط

AOM-SINA1-3623-DOC-1.4.1-1-A3							شماره مدرک:	 شرکت انرژی و منابع آب
تاریخ تهیه	شماره بازنگری	شماره سریال	کد WBS	نوع مدرک	پروژه	شرکت		
۱۳۹۵/۰۴/۲۰	A3	۰۰۱	۱,۴,۱	DOC	SINA1-3623	AOM		

پروژه: تحلیل راهبردی کسب و کار شرکت اندیشه و عمران محیط، در بازار ارتقاء، نگهداری و تعمیرات دکل های حفاری جک آپ

تحلیل اقتصادی انجام تعمیرات اساسی جک آپ

در داخل در مقایسه با یاردهای خارجی

Economic analysis of jack-up overhaul within the country in comparison with foreign yards

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
مَوْلَانَا مُحَمَّدٌ

فهرست مطالب

چکیده.....	xiv
اهمیت ارائه تحلیل اقتصادی انجام تعمیرات در داخل در مقایسه با یاردهای خارجی.....	xv
محدوده انجام تحقیق.....	xvi
بخش اول: اطلاعات مورد نیاز برای تحلیل اقتصادی.....	۱
فصل اول: بررسی قراردادهای پروژه های نفتی.....	۲
۱-۱- مقدمه.....	۲
۲-۱- اهمیت قراردادها در پروژه.....	۲
۳-۱- انواع قراردادها از منظر مراحل اجرایی.....	۳
۱-۳-۱- انواع قراردادهای طراحی، خرید، ساخت و تامین مالی (EPCF).....	۴
۱-۳-۱-۱- قراردادهای طراحی، خرید، ساخت و تامین مالی (EPCF).....	۴
۲-۳-۱-۱- قراردادهای طراحی، خرید و ساخت (EPC).....	۴
۳-۱-۳-۱- قراردادهای طراحی و خرید (EP).....	۵
۴-۱-۳-۱- قراردادهای طراحی و ساخت (EC).....	۵
۵-۱-۳-۱- قراردادهای طراحی، ساخت و تامین مالی (ECF).....	۵
۶-۱-۳-۱- قراردادهای طراحی، خرید و تامین مالی (EPF).....	۵
۷-۱-۳-۱- قراردادهای خرید، ساخت و تامین مالی (PCF).....	۵
۸-۱-۳-۱- قراردادهای خرید و تامین مالی (PF).....	۶
۹-۱-۳-۱- قراردادهای ساخت و تامین مالی (CF).....	۶
۱۰-۱-۳-۱- قراردادهای طراحی و تامین مالی (EF).....	۶
۴-۱- انواع قراردادهای سرمایه گذاری گروه ساخت، بهره برداری و انتقال مالکیت.....	۶
۱-۴-۱- ساخت، بهره برداری و واگذاری (BOT).....	۶
۲-۴-۱- ساخت، بهره برداری، مالکیت (BOO).....	۷
۳-۴-۱- ساخت، اجاره، انتقال (BLT).....	۷
۴-۴-۱- ساخت، اجاره، بهره برداری (BLO).....	۷
۵-۴-۱- احیاء، بهره برداری، انتقال (ROT).....	۷
۶-۴-۱- احیاء، بهره برداری، مالکیت (ROO).....	۷

۷-۱-۵- قرارداد مدیریت پیمان	۷
۶-۱-۶- قرارداد مشارکتی	۸
۶-۱-۱- قرارداد مشارکتی تحمیلی	۸
۶-۱-۲- قرارداد مشارکتی اختیاری	۸
۷-۱-۷- قرارداد پیمانکار اصلی (روش های سه عاملی و چهار عاملی)	۸
۸-۱-۸- قرارداد پیمانکاران فرعی	۹
۹-۱-۹- قرارداد برون سپاری	۹
۹-۱-۱- تعریف حوزه خدمات	۱۱
۹-۱-۲- انحصاری بودن	۱۱
۹-۱-۳- پیش بینی تغییرات و تعدیل در قرارداد	۱۱
۹-۱-۴- کیفیت خدمات	۱۲
۹-۱-۵- قیمت گذاری	۱۲
۹-۱-۶- منابع انسانی	۱۳
۱۰-۱-۱۰- انواع مختلف قراردادهای حفاری	۱۳
۱۰-۱-۱- بند اول- قرار دادهای حفاری روزانه	۱۳
۱۰-۱-۲- بند دوم- قراردادهای حفاری متریک	۱۴
۱۰-۱-۳- بند سوم- قراردادهای حفاری کلید در دست	۱۴
۱۰-۱-۴- بند چهارم- قراردادهای مشوق	۱۵
۱۱-۱-۱۱- بررسی قراردادهای مالی در خصوص جکآپ	۱۶
فصل دوم: بازیگران عمده قراردادهای پیمانکاری	۱۷
۱-۲-۱- مقدمه	۱۷
۲-۲-۲- بازیگران تشکیل دهنده کارفرما	۱۸
۲-۲-۱- شرکت های دولتی یا شبه دولتی	۱۸
۲-۲-۲- وزارتخانه ها	۱۸
۲-۲-۳- شرکت های ناظر (دستگاه نظارت)	۱۸
۲-۲-۴- تامین کنندگان مالی	۱۹
۳-۲-۳- بازیگران تشکیل دهنده گروه پیمانکار	۱۹
۱-۳-۲- پیمانکاری عمومی	۱۹
۱-۳-۱-۱- کلیاتی از اهداف و وظایف پیمانکاری عمومی	۱۹

۲۰	..... ۲-۱-۳-۲- مسئولیت های پیمانکاران عمومی
۲۰	..... ۳-۱-۳-۲- نکات حائز اهمیت در خصوص پیمانکاری عمومی
۲۱	..... ۴-۱-۳-۲- تخصصی شدن فعالیتهای پیمانکاری عمومی:
۲۱	..... ۵-۱-۳-۲- اهداف پیمانکاران عمومی:
۲۱	..... ۶-۱-۳-۲- اثرات مثبت بلندمدت تشکیل شرکت های General Contractor در توسعه پایدار اقتصادی و صنعتی
۲۲	..... ۷-۱-۳-۲- شایستگی های شرکتهای عمومی
۲۳	..... ۲-۳-۲- پیمانکاران فرعی
۲۳	..... ۱-۲-۳-۲- مزایای پیمانکاری فرعی
۲۳	..... ۱-۱-۲-۳-۲- مزایای پیمانکاری فرعی صنعتی برای صنایع کوچک
۲۳	..... ۲-۱-۲-۳-۲- مزایای پیمانکاری فرعی برای صنایع بزرگ
۲۴	..... ۲-۲-۳-۲- شکلهای اصلی پیمانکاری فرعی
۲۴	..... ۱-۲-۲-۳-۲- پیمانکاری فرعی مبتنی بر ظرفیت تولید
۲۴	..... ۲-۲-۲-۳-۲- پیمانکاری فرعی مبتنی بر تخصص:
۲۴	..... ۳-۲-۳-۲- خدمات قابل ارائه توسط پیمانکاران فرعی
۲۵	..... ۴-۲- مشاوران
۲۶	..... ۵-۲- مدیر پروژه (عامل چهارم)
۲۶	..... ۱-۵-۲- مزایای مدیر پروژه
۲۷	..... ۲-۵-۲- شرح خدمات مدیر پروژه
۲۷	..... ۳-۵-۲- وظایف مدیر پروژه در مراحل مختلف اجرای پیمانکاری
۲۷	..... ۱-۳-۵-۲- اقدامات قبل از انتخاب پیمانکار تا شروع پروژه
۲۷	..... ۲-۳-۵-۲- اقدامات حین اجرا
۲۸	..... ۴-۵-۲- تقسیم بندی وظایف مدیر پروژه از نظر نوع اقدامات
۲۸	..... ۱-۴-۵-۲- تدارکات
۲۸	..... ۲-۴-۵-۲- سازماندهی برای بهره‌برداری
۲۸	..... ۳-۴-۵-۲- پشتیبانی
۲۹	..... فصل سوم: روشهای پرداخت و تامین مالی در بازرگانی بین المللی
۲۹	..... ۱-۳- مقدمه
۲۹	..... ۲-۳- اهمیت مطالعه تامین مالی در پروژه ها
۲۹	..... ۳-۳- انواع روش های پرداخت

۲۹	۱-۳-۳- پرداخت نقدی یا پیش پرداخت
۳۰	۲-۳-۳- پرداخت بر روی حساب باز
۳۰	۳-۳-۳- پرداخت بر اساس بروات (وصولی - اسنادی)
۳۰	۴-۳-۳- پرداخت از طریق اعتبارات اسنادی (L/C)
۳۱	۱-۴-۳-۳- گروهها و افراد موثر در روش اعتبار اسنادی
۳۱	۲-۴-۳-۳- انواع اعتبارات اسنادی
۳۱	۱-۲-۴-۳-۳- از نظر تعهدی
۳۱	۲-۲-۴-۳-۳- از لحاظ مدت و زمان پرداخت وجه L/C
۳۲	۴-۳- یوزانس
۳۳	۵-۳- ریفاینانس (اعتبار اسنادی کوتاه مدت)
۳۳	۶-۳- روش تامین مالی پروژه های از طریق صندوق توسعه ملی
۳۴	۱-۶-۳- فعالیت های قابل قبول در بخش ها و زیربخش ها برای اعطای وام
۳۴	۲-۶-۳- اشخاص مجاز دریافت وام
۳۵	۳-۶-۳- نرخ بازده مورد انتظار
۳۵	۴-۶-۳- فرایند اعطایی تسهیلات ریالی
۳۶	۵-۶-۳- فرایند اعطایی تسهیلات ارزی
۳۷	۷-۳- روش تامین مالی پروژه های زیربنایی
۳۷	۱-۷-۳- استفاده از منابع داخلی و خارجی در تأمین مالی پروژه ها زیر بنایی
۳۸	۱-۱-۷-۳- روش قرضی (استقراضی)
۳۸	۱-۱-۷-۳- انواع روش قرضی (استقراضی)
۳۸	۲-۱-۷-۳- روشهای غیر قرضی (سرمایه گذاری)
۴۱	فصل چهارم: معرفی شاخصهای موفقیت و شاخص های مالی و اقتصادی
۴۱	۱-۴- مقدمه
۴۱	۲-۴- عوامل موفقیت پروژه ها
۴۳	۳-۴- فاکتورهای موفقیت پروژه و سنجه های موفقیت پروژه
۴۴	۱-۳-۴- فاکتورهای بحرانی موفقیت پروژه
۴۴	۲-۳-۴- سنجه های موفقیت پروژه
۴۵	۱-۲-۳-۴- موفقیت پروژه از دید شنهار و همکاران
۴۷	۱-۱-۲-۳-۴- بررسی مدل موفقیت شنهار از دید ویژگی اول (چیزهای مختلف برای افراد مختلف)
۴۸	۲-۱-۲-۳-۴- بررسی مدل موفقیت شنهار از دید ویژگی دوم (موفقیت دینامیک به جای ایستا)

۴۹	۳-۱-۲-۳-۴- بررسی مدل موفقیت شنهار از دید ویژگی سوم(موفقیت بر اساس نوع پروژه) .....
۵۰	۴-۴- تعیین شاخص های اقتصاد مهندسی طرح ها برای تعیین سودآوری .....
۵۱	۴-۴-۱- دوره ی بازگشت سرمایه .....
۵۱	۴-۴-۲- ارزش خالص فعلی .....
۵۱	۴-۴-۳- نرخ بازدهی داخلی .....
۵۲	۴-۴-۴- ارزش افزوده ی اقتصادی (EVA) .....
۵۲	۴-۴-۵- بازده دارایی ها (ROA) .....
۵۳	۴-۴-۶- روش نسبت منافع به هزینه .....
۵۳	۴-۴-۷- شاخص سود آوری .....
۵۳	۴-۵- شاخص های مالی .....
۵۳	۴-۵-۱- نسبت های مالی .....
۵۴	۴-۵-۱-۱- نسبت های نقدینگی .....
۵۴	۴-۵-۱-۲- نسبت های اهرمی .....
۵۵	۴-۵-۱-۳- نسبت های فعالیت .....
۵۵	۴-۵-۱-۴- نسبت های سود آوری .....
۵۷	بخش دوم : تحلیل مقایسه ای .....
۵۸	فصل پنجم: تحلیل هزینه های دکل حفاری .....
۵۸	۵-۱- بررسی کلیات تحلیل هزینه های مرتبط با تعمیرات اساسی جکآپ .....
۵۸	۵-۱-۱- بررسی فاکتور های هزینه ای تعمیرات جکآپ .....
۵۸	۵-۱-۱-۱- شرایط بازار .....
۵۹	۵-۱-۱-۲- قیمت فولاد (مواد اولیه) .....
۵۹	۵-۱-۱-۳- قیمت تجهیزات .....
۵۹	۵-۱-۱-۴- نرخ ارز .....
۶۰	۵-۱-۱-۵- هزینه نیروی کار .....
۶۰	۵-۱-۱-۶- مکان یا موقعیت جغرافیایی .....
۶۰	۵-۱-۱-۷- ویژگی های جکآپ .....
۶۱	۵-۲- هزینه های جایگزینی دکل جکآپ .....
۶۱	۵-۲-۱- ضرورت سرمایه گذاری برای نوسازی تجهیزات و تأسیسات صنعت نفت .....
۶۲	۵-۲-۱-۱- افزایش عمر باقیمانده تجهیزات و تأسیسات با شیوه های اصلاح، بهبود یا جایگزینی .....

- ۵-۲-۱-۲- بازنگری برای مهندسی فرآیند، مهندسی عمومی و بهره‌وری در راستای ارتقای تجهیزات موجود .. ۶۲
- ۵-۲-۱-۳- جایگزینی کلی تجهیزات به دلیل دسترسی نداشتن به قطعات یدکی ۶۲
- ۵-۲-۱-۴- گران شدن انرژی تمام شده برای راه‌اندازی و بهره‌برداری تجهیزات قدیمی انرژی بر ۶۲
- ۵-۲-۱-۵- ارتقای تکنولوژی و فناوریهای روزآمد در حوزه مواد، فناوری اطلاعات و پژوهشهای ذیربط ۶۲
- ۵-۲-۱-۶- الزام کاهش هزینه‌های ناشی از نگهداری و تعمیرات تجهیزات در راستای تولید با هزینه کم برای رقابت در بازار داخلی و منطقه. ۶۳
- ۵-۲-۱-۷- ضرورت اقدام پیشگیرانه برای جلوگیری از هزینه‌ها و حوادث ناگوار به دلیل فرسودگی تجهیزات و تأسیسات. ۶۳
- ۵-۲-۱-۸- ضرورت حفظ اعتبار سازمانی و مسئولیتهای اجتماعی و مراقبت از محیط زیست. ۶۳
- ۵-۲-۱-۹- ضرورت همترازی با شرکتهای تولیدکننده رقیب در منطقه برای استفاده از تجهیزات پیشرفته ۶۳
- ۵-۲-۱-۱۰- حفظ و توسعه سرمایه‌های ملی حاضر به عنوان پشتوانه آینده صنعت نفت کشور. ۶۳
- ۵-۲-۲- تعریف و عوامل تاثیر گذار بر هزینه جایگزینی جکآپ ۶۳
- ۵-۲-۳- مدل سازی هزینه های جایگزینی جکآپ ۶۴
- ۵-۳- اثرات غیر مستقیم و هزینه فرصت انجام تعمیرات اساسی جکآپ در داخل کشور ۶۵
- ۵-۴- تعمیرات اساسی انجام گرفته در دکل های ایرانی و حوزه کاری آنها ۶۷
- ۵-۵- تحلیل هزینه ای تعمیرات اساسی دکل سینا ۱ ..... ۷۱
- ۵-۶- تحلیل هزینه ای تعمیرات اساسی دکل های خارجی و حوزه کاری انجام گرفته بر روی آن ۷۵
- ۵-۷- مقایسه ی هزینه ای دکل های ایرانی با متوسط جهانی ۸۱
- ۵-۸- مقایسه چند حوزه هزینه ای تعمیرات اساسی در یاردهای داخلی و یارهای حوزه خلیج فارس ۸۱
- ۵-۸-۱- هزینه نیروی انسانی ۸۲
- ۵-۸-۲- هزینه خدمات ساحلی(نمونه: تعمیرات موتورهای اصلی، اضطراری و ژنراتورها) ۸۳
- ۸۵..... **نتیجه گیری**
- ۶-۱- خلاصه و نتیجه گیری ۸۵
- ۶-۲- نقش این پژوهش در راستای اقتصاد مقاومتی ۸۶
- منابع ۸۸

فهرست اشکال

- شکل ۱-۱ انواع قراردادهای متداول در صنعت نفت و گاز ۳
- شکل ۱-۲ بازیگران اصلی قراردادها ۱۷
- شکل ۲-۲ توانایی های متعدد در شرکتهای GC [۱۵] ۲۳
- شکل ۱-۳ فرایند اعطایی تسهیلات ریالی [۲۴] ۳۶
- شکل ۲-۳ فرایند اعطایی تسهیلات ارزی [۲۴] ۳۷
- شکل ۱-۴ قیود سه گانه به قیود رقابتی [۳۰] ۴۲
- شکل ۲-۴ مدل تعالی پروژه [۳۶] ۴۴
- شکل ۳-۴ شاخصه های مخصوص موفقیت [۵۲] ۴۷
- شکل ۴-۴ چهارچوب زمانی موفقیت [۵۲] ۴۸
- شکل ۵-۴ اهمیت نسبی ابعاد موفقیت [۵۲] ۴۹
- شکل ۶-۴ اهمیت نسبی ابعاد پروژه می باشد [۵۲] ۵۰
- شکل ۱-۵ عوامل هزینه ای تاثیر گذار بر تعمیرات اساسی جکآپ ها ۵۸
- شکل ۲-۵ عوامل هزینه ای تاثیر گذار بر اساس ویژگی های جکآپ ۶۱
- شکل ۳-۵ اثر زمان و بازار شرایط در هزینه های جایگزینی [۶۴] ۶۴
- شکل ۴-۵ هزینه های جایگزینی جک به عنوان تابعی از عمق آب [۶۴] ۶۵
- شکل ۵-۵ دکل شهید مدرس ۶۸
- شکل ۶-۵ دکل شهید رجایی ۶۸
- شکل ۷-۵ دکل سینا ۱ ..... ۷۱
- شکل ۸-۵ سهم تفکیکی هزینه های عمده دکل سینا ۱ ..... ۷۳
- شکل ۹-۵ سهم تفکیکی هزینه تعمیرات بخش سازه، بدنه و خازن در دکل سینا ۱ ..... ۷۴
- شکل ۱۰-۵ سهم تفکیکی هزینه تعمیرات تجهیزات دکل سینا ۱ ..... ۷۴
- شکل ۱۱-۵ سهم تفکیکی هزینه های خدمات جانبی دکل سینا ۱ ..... ۷۵
- شکل ۱۲-۵ فراوانی صورت گرفته در تعمیرات اساسی دکل های خارجی ۷۶
- شکل ۱۳-۵ ماتریس هزینه تعمیرات اساسی جکآپ های خارجی و حوزه خدماتی آنها [۶۲][۶۴] ۷۹
- شکل ۱۴-۵ هزینه تعدیل شده دکل های ایرانی با هزینه جهانی ۸۱
- شکل ۱۵-۵ هزینه های اصلی یاردهای تعمیراتی جکآپ ۸۲

فهرست جداول

- جدول ۱-۱ انواع قرار دادهای قیمتی شرکتها ۱۶
- جدول ۱-۴ مهم ترین عوامل عدم موفقیت [۲۹][۳۰][۳۱][۳۲][۳۳][۳۴] ۴۲
- جدول ۲-۴ چهار بعد موفقیت پروژه [۵۱] ۴۶
- جدول ۱-۵ تاثیر عوامل مربوط بر هزینه جایگزینی [۶۵] ۶۵
- جدول ۲-۵ تعمیرات اساسی و حوزه کاری انجام شده بر روی دکل های ایرانی ۶۹
- جدول ۳-۵ هزینه ی تفکیکی تعمیرات اساسی دکل سینا ۱ ..... ۷۲
- جدول ۵-۵ مقایسه هزینه ی تعویض و تعمیرات اساسی در تعمیرات اساسی ۸۰
- جدول ۶-۵ مقایسه متوسط هزینه نیروی کار در ایران و حوزه خلیج فارس ۸۲
- جدول ۷-۵ مقایسه هزینه ی تعمیرات اساسی موتور ها و ژنراتورها در ایران و حوزه خلیج فارس ۸۳